

Realizacja usługi przesyłania

Czerwiec 2026

Disclaimer:

Prezentacja ma wyłącznie charakter informacyjny. Korzystanie z zawartych w niej informacji odbywa się na wyłączną odpowiedzialność Odbiorcy. GAZ-SYSTEM S.A. nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek skutki wynikające z zastosowania tych informacji.

Obszary bilansowania

- I. **Obszar bilansowania systemu gazu E**
 - II. **Obszar bilansowania systemu gazu Lw**
 - III. **Obszar bilansowania systemu SGT**
- Zmiana od 2027 r. (połączenie z KSP)

Fazy realizacji umowy przesyłowej

- Nominacje (ZUP)
- **Pomiary operatywne**
- **Alokacje operatywne**
- Bilansowanie operatywne - niezbilansowanie
- **Pomiary rozliczeniowe**
- **Alokacje rozliczeniowe**
- Bilansowanie rozliczeniowe – handlowe – podsumowanie, OND
- Plan ograniczeń

Nominacje

14:00 D-1

termin złożenia nominacji dla doby gazowej D

3:00 D

ostatnia możliwa renominacja dla doby gazowej D (zmiana ilości dla ostatniej godziny doby gazowej)

16:00 D-1

➤ zatwierdzenie/odrzućenie nominacji dla doby gazowej D

➤ **Początek procedury renominacji dla doby gazowej D**

- Informacja o planowanych do wprowadzenia w punktach wejścia/ odebrania w punktach wyjścia paliwa gazowego w poszczególnych godzinach doby gazowej (dla punktów, w których ZUP posiada PZ) → w kWh/h
- Wymagane **2-godzinne wyprzedzenie dla renominacji**, w przypadku niezachowania wyprzedzenia – automatyczne odrzućenie renominacji
- OSP zatwierdza nominacje w ciągu 2 godzin od rozpoczęcia danego cyklu nominacji/renominacji
- Nominacje składane z wykorzystaniem formatu Edig@s i protokołu AS4 lub za pośrednictwem SWI

Nominacje

Przebieg procesu nominacji i renominacji

- ✓ **Nominacje** dla doby gazowej **D** są składane **do 14.00** doby gazowej **D-1**.
- ✓ OSP **rozpatruje ostatnią otrzymaną nominację** danego ZUP dla danego punktu dla danej doby gazowej otrzymaną przed 14.00.
- ✓ Nominacje ZUP **powinny uwzględniać wprowadzone ograniczenia**. W przypadku wprowadzonych ograniczeń, nominacje **mogą być zatwierdzane z redukcją**.
- ✓ Dla punktów na połączeniu z innymi systemami przesyłowymi, z systemem magazynowym oraz z Terminalem LNG, przed zatwierdzeniem nominacji realizowane jest sprawdzenie zgodności nominacji (matching).
- ✓ **Nominacje mogą być zmieniane w procesie renominacji**. Procedura rozpatrywania renominacji dla danego punktu rozpoczyna się o każdej pełnej godzinie i trwa 2h.
- ✓ **Renominacje** dla danej doby gazowej mogą być składane **od 16:00** doby gazowej **D-1 do 03:00** danej doby gazowej **D**.
- ✓ **Renominacja godzinowych ilości** paliwa gazowego może być złożona **najpóźniej na 2h** przed pierwszą godziną, dla której będzie zmieniana nominacja.
- ✓ OSP **zatwierdza** otrzymane nominacje/renominacje **w ciągu 2h od pełnej godziny, przed którą otrzymano** nominacje/renominacje.

Nominacje

Sposoby składania nominacji/renomnacji:

1. z wykorzystaniem standardu **Edig@s** (wersja 4.0., 5.1. oraz 6.1.) i protokołu **AS4**

Pliki Edig@s wymieniane w procesie nominacji to:

- **NOMINT** (złożenie nominacji),
- **ACKNOW** (wysyłany przez OSP do ZUP z informacją o pozytywnym wczytaniu otrzymanego pliku NOMINT i przeznaczeniu nominacji do przetworzenia lub o odrzuceniu nominacji),
- **NOMRES** (informacja od OSP do ZUP o zatwierdzeniu nominacji).

2. za pośrednictwem **SWI** poprzez:

- wypełnienie **formularza elektronicznego**,
- wczytanie pliku komunikatu w standardzie **Edig@s** (lub kilku komunikatów spakowanych do jednego **pliku *.zip**),
- wczytanie nominacji z **formularza Excel**.

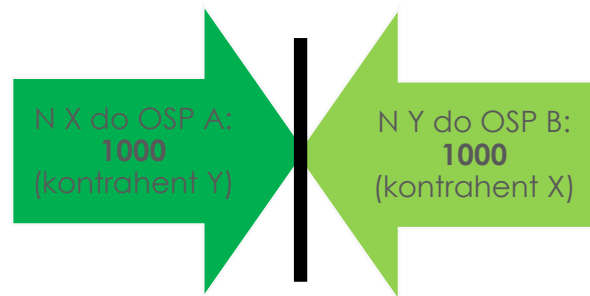
<https://www.gaz-system.pl/pl/dla-klientow/informacje-rynkowe/wymiana-danych.html>

Sprawdzanie zgodności nominacji - matching

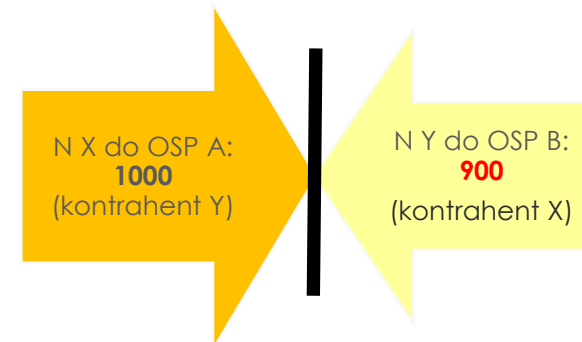
- Dla punktów na połączeniu:
 - z innymi systemami przesyłowymi,
 - z PMG
 - z Terminalem LNG
 - dla punktów OTC

przed zatwierdzeniem nominacji/renomnacji - sprawdzenie zgodności nominacji z OSW – MATCHING
(format edig@s oraz protokół AS4)

- W przypadku niezgodności nominacji, zastosowana zostaje **zasada mniejszego strumienia** (lesser rule) – mniejsze ilości zostają zatwierdzone

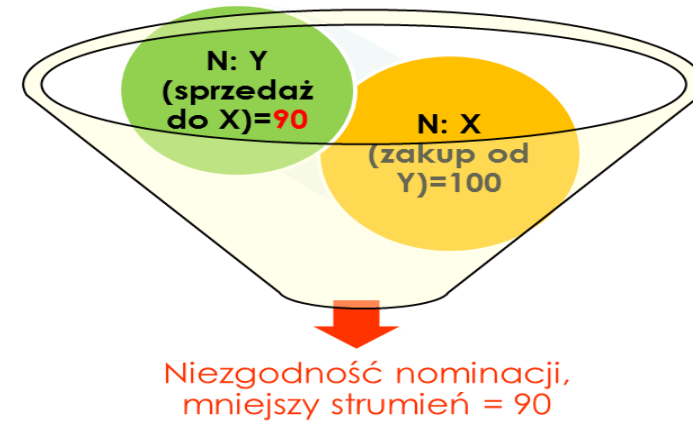
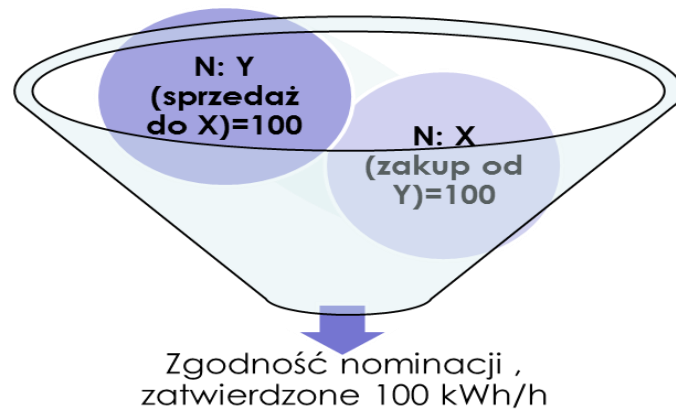
Zgodność nominacji

Mniejszy strumień → 900 zatwierdzone

Nominacje dla punktu OTC

- Każdy z podmiotów, które zawarły transakcję OTC, składa nominację do OSP, wskazując swój kod oraz kod swojego kontrahenta, OSP sprawdza zgodność nominacji dla poszczególnych par „ZUP- kontrahent”; i w przypadku niezgodności stosują zasadę „mniejszego strumienia”

Nominacje z Giełdy Gazu

- **Nominacje na podstawie transakcji na TGE składa TGE w imieniu i na rzecz ZUP**, który zawarł transakcję
- Nominacje są zatwierdzane automatycznie przez OSP
- Obrót na RDN na TGE odbywa się od poniedziałku do niedzieli w godz. 9:00 – 15:30
- Obrót na RDB na TGE odbywa się od poniedziałku do niedzieli w godz. 8:00 – 15:30

- Dostawy paliwa gazowego na rynku RDBg realizowane są od godziny 23:00 do 00:00 w dniu dostawy
- Dostawy paliwa gazowego na rynku RDNg realizowane są przez kolejne godziny od godziny 06:00 dnia bieżącego do godziny 06:00 dnia następnego
- Nominacje dobowe na punktach wejściach i wyjściach z Giełdy Gazu są prezentowane w unettowionych ilościach w HRP

OBA – zasada alokacji w punktach IP

Operatorzy sąsiadujących systemów przesyłowych ustalają zasady spójności **alokowanych ilości po obu stronach punktu połączenia międzysystemowego**.

Podstawową zasadą alokacji przewidzianą w art. 9 ust. 2 INT NC jest wykorzystanie **konta operatorskiego (OBA)**,

Alokowane ilości paliwa gazowego **wprowadzone** przez Zleceniodawcę Usługi Przesyłowej (**ZUP**) w punktach wejścia na połączeniu z innymi systemami przesyłowymi **lub odbierane przez ZUP** w punktach wyjścia na połączeniu z innymi systemami przesyłowymi **odpowiadają ilościom paliwa gazowego określonym w zatwierdzonych dla tych punktów nominacjach**.

ALOKACJA = NOMINACJI

Zgodnie z pkt 16 IRiESP podmioty dokonujące importu lub eksportu paliwa gazowego zobowiązane są do przesłania deklaracji dotyczącej właściciela sprawdzonego lub wyprowadzonego gazu.

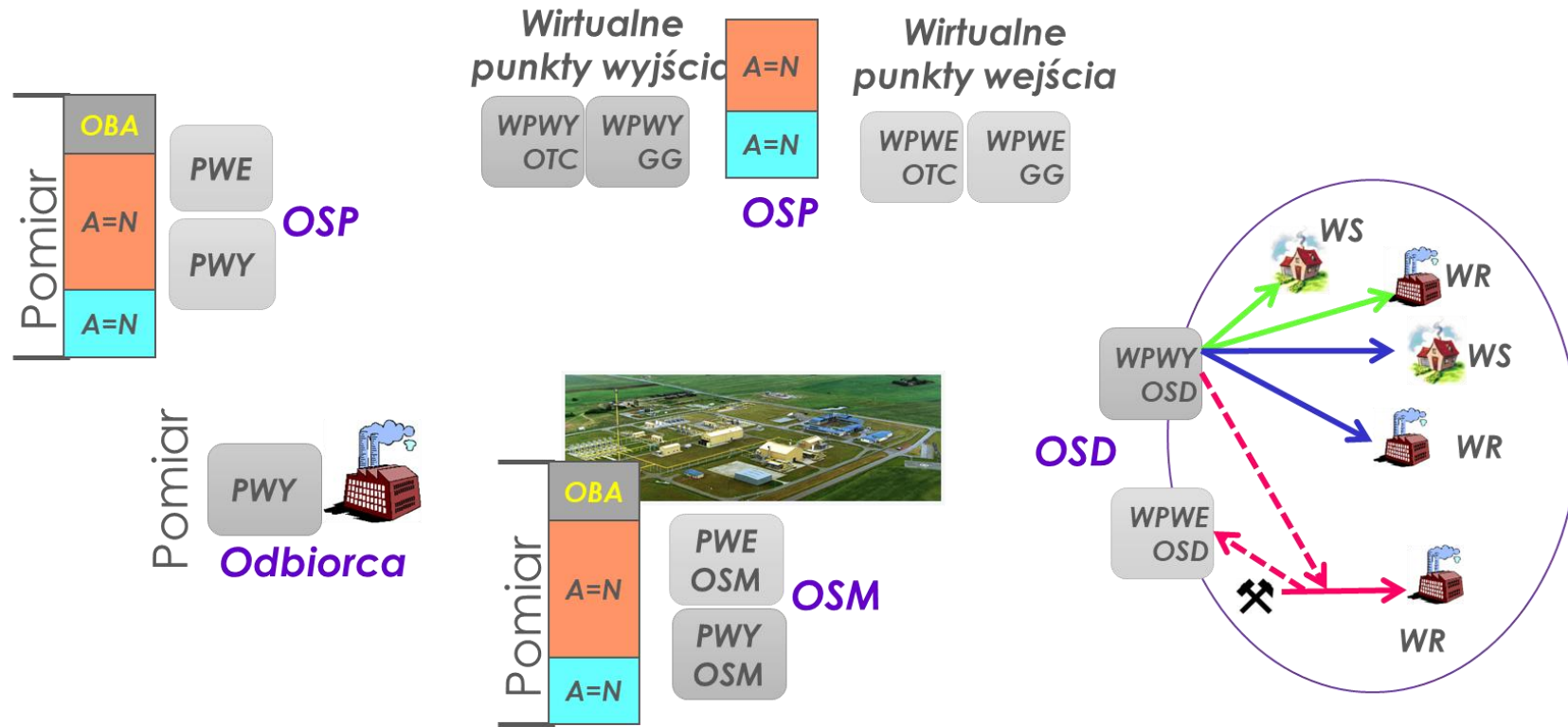
OSP udostępnia OSW, Odbiorcy i podmiotowi eksploatującemu instalację przyłączoną w punkcie wejścia dane operatywne:

- **do godz. 11:00** w danej dobie gazowej szacunkowe ilości paliwa gazowego **za pierwsze 4h** doby gazowej (od godz. 06:00 do godz. 10:00 danej doby),
- **do godz. 15:00** w danej dobie szacunkowe ilości paliwa gazowego **za pierwsze 8h** doby gazowej (od godz. 06:00 do godz. 14:00 danej doby).
- **do godz. 08:00** następnego dnia dane operatywne **dla 24h doby gazowej**.

Alokacje operatywne (AO) wykonywane są przez:

- Odbiorców końcowych dla: **PWYok**,
 - OSD dla: **WPWEosd, WPWYosd**,
 - Podmiotów eksploatujących instalacje przyłączone w punkcie wejścia dla: **PWEźdo, PWEoa lub PWEm**
- w następujących terminach:
- AO **za pierwsze 4h** doby gazowej codziennie w trakcie trwania doby gazowej **do godz. 12:00**,
 - AO **za pierwsze 8h** doby gazowej codziennie w trakcie trwania doby gazowej **do godz. 16:00**;
 - AO **za poprzednią dobę gazową** codziennie **do godz. 10:00**;
- W **przypadku nieprzekazania** alokacji operatywnych we wskazanych terminach **przez OSD** dla punktu, **w którym jest więcej niż jedna umowa** (przydział zdolności (PZ)), przyjmuje się, że alokowane ilości dla ZUP wynoszą **zero (0)**,
 - W **przypadku nieprzekazania** alokacji operatywnych **przez Odbiorcę końcowego** lub **podmiot eksploatujący** instalację przyłączoną w punkcie wejścia dla punktu, **w którym jest więcej niż jedna umowa** (przydział zdolności (PZ)), alokacja wykonywana jest **proporcjonalnie do zatwierdzonych nominacji**.

Alokacje – metody i podmioty odpowiedzialne

Alokacja to przypisanie ilości przestanego paliwa gazowego w punktach wejścia/ wyjścia dla poszczególnych ZUP

- W punktach wyjścia do odbiorcy końcowego i OSD, gdzie aktywny jest więcej niż jeden ZUP, podmiot zobowiązany jest do składania alokacji

Alokacje mogą zostać przesłane:

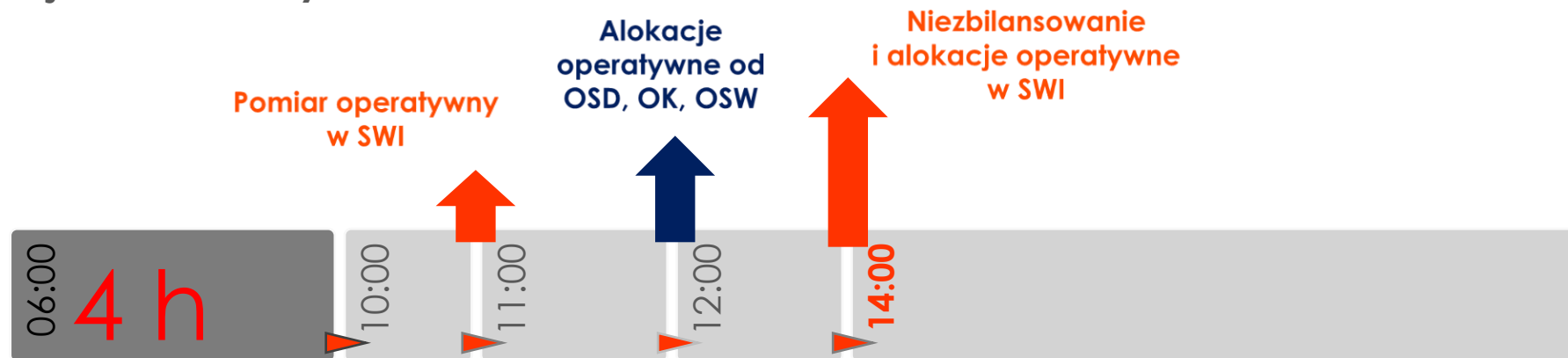
- przez System Wymiany Informacji (**SWI**) lub
- za pomocą protokołu **AS4** w formacie edig@s (komunikat MARSIT).

Po otrzymaniu pliku MARSIT, następuje automatyczne sprawdzenie przesłanych alokacji.

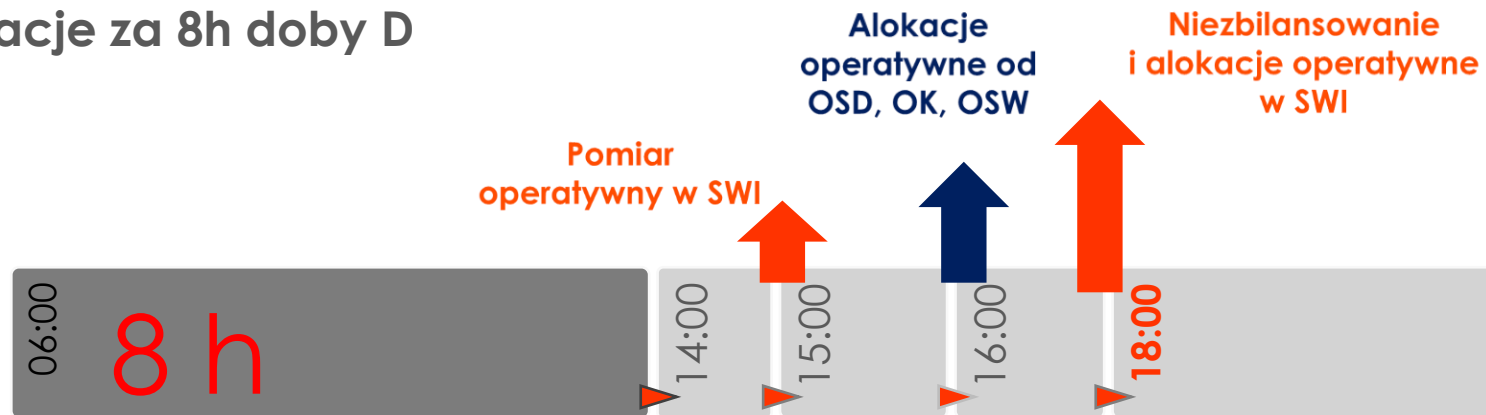
- Jeśli plik z alokacją jest **poprawny**, zostaje wygenerowany komunikat ACKNOW informujący o poprawnym wczytaniu pliku MARSIT i do SWI jest przekazywana informacja o wczytaniu alokacji.
- W przypadku **błędów** alokacja jest odrzucana – odpowiedni ACKNOW informujący o błędzie jest generowany i przekazywany do nadawcy alokacji. Dodatkowo jest przekazywana informacja do SWI o statusie alokacji.

Alokacje operatywne

➤ Informacje za 4h doby D

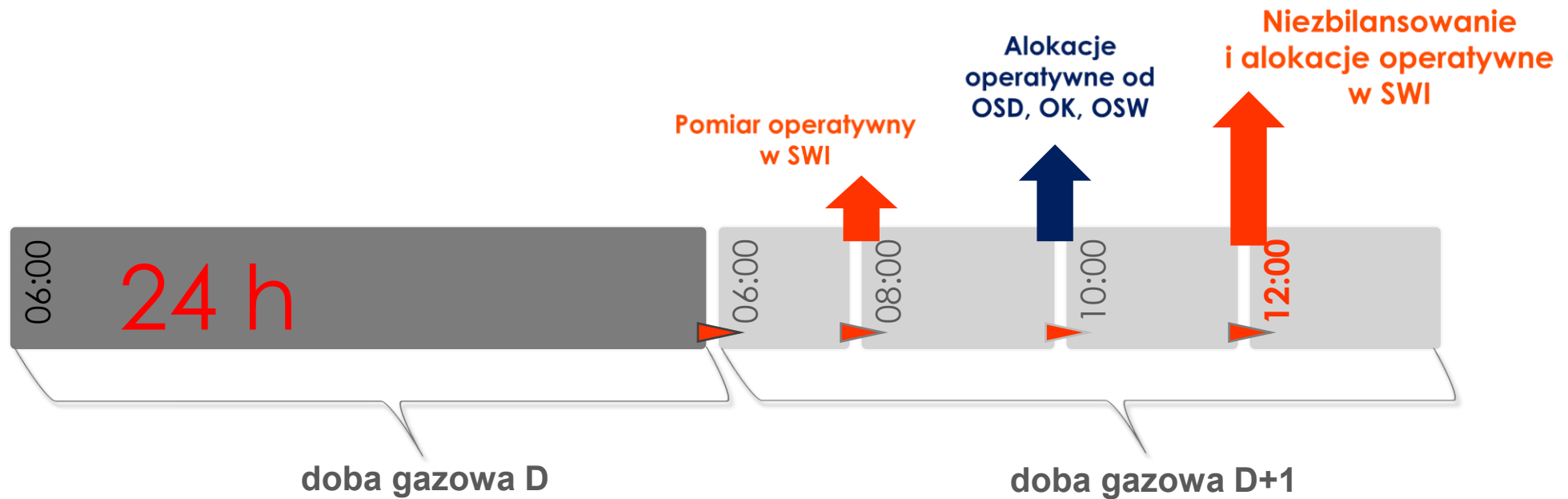

➤ Informacje za 8h doby D

Alokacje operatywne

- Informacje za dobę gazową D
– dane operatywne udostępniane w dobie D+1

Niebilansowanie ZUP

- **W ramach bilansowania** OSP dostarcza ZUP albo pobiera od ZUP ilości paliwa gazowego **niezbędne dla wyrównania różnicy** pomiędzy ilością paliwa gazowego **przekazaną** do przestania i **odebraną** w obszarze bilansowania.
- **Usługa** bilansowania jest **świadczona dla ZUP** w zakresie punktów wejścia i wyjścia objętych przydziałem zdolności (PZ) w danym obszarze bilansowania, a w szczególności dla:
 - **dokonujących transakcji kupna lub sprzedaży** paliwa gazowego, w szczególności w WPWEgg i WPWYgg, WPWEppg i WPWYppg lub w ramach innych umów dwustronnych, których realizacja następuje w obszarze bilansowania (w tym, którego odbiór lub dostawa następuje w systemie dystrybucyjnym),
 - **korzystających z usługi magazynowania** i przesyłających paliwo gazowe do/z instalacji magazynowych przyłączonych do systemu przesyłowego.
 - **podmiotów zlecających dystrybucję** (ZUD) paliwa gazowego z wykorzystaniem źródła przyłączonego do systemu dystrybucyjnego.

Niezbilansowanie ZUP

OSP określa dobową ilość niezbilansowania (**DIN**), dla każdej doby gazowej, jako różnicę pomiędzy ilością paliwa gazowego, którą ZUP przekazał w punktach wejścia i odebrał w punktach wyjścia w danej dobie gazowej w ramach danego obszaru bilansowania (E, Lw, SGT).

Wartość niezbilansowania określana jest w kWh.

OSP pobiera od ZUP lub dostarcza ZUP paliwo gazowe w sytuacji niezbilansowania ilości paliwa gazowego przekazanego do przestania lub odebranego przez ZUP z obszaru bilansowania w ramach możliwości technicznych, którymi dysponuje OSP.

Strony dokonają rozliczenia:

- po zakończeniu miesiąca gazowego,
- w odniesieniu do każdej doby gazowej,
- z tytułu:
 - dostarczonej przez OSP do ZUP albo
 - pobranej przez OSP od ZUP

ilości paliwa gazowego niezbędnej dla zbilansowania w danej dobie gazowej różnicy pomiędzy ilością paliwa gazowego przekazaną przez ZUP w punktach wejścia i odebraną w punktach wyjścia w obszarze bilansowania.

Określanie niezbilansowania ZUP

Bilans ZUP

Wszystkie punkty wejścia:

1. Importowe
2. Magazyny
3. Źródła
4. Punkt Wirtualny
 - Giełda gazu (TGE)
 - PZPT
 - Transakcje bezpośrednie (OTC)

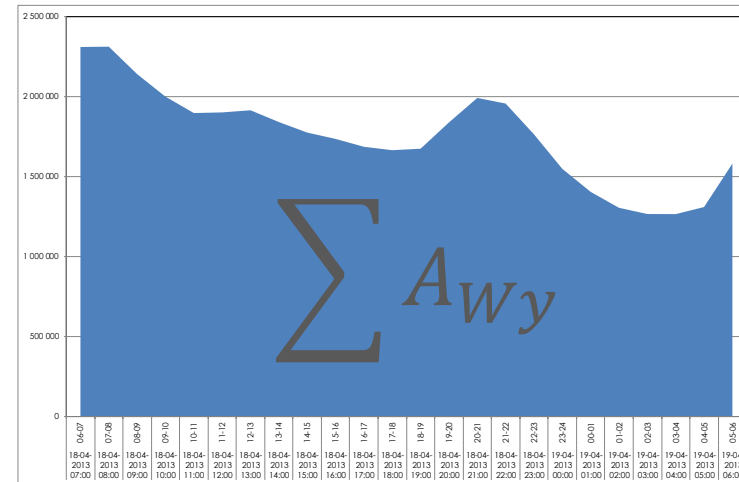
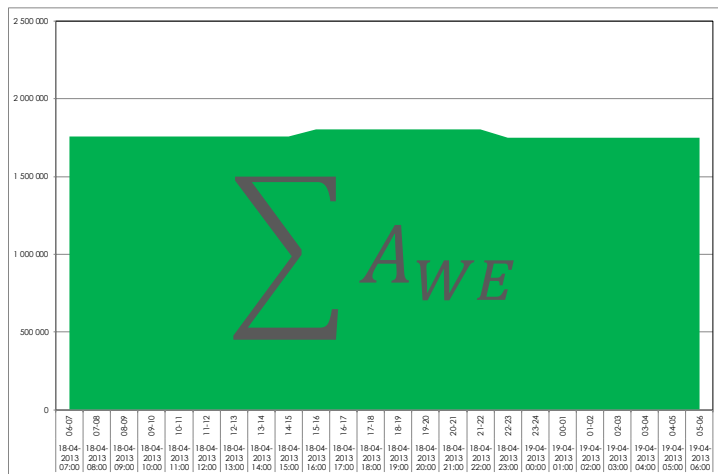
Wszystkie punkty wyjścia:

1. Odbiorcy (w tym końcowi) przyłączeni do systemu OSP
2. Odbiorcy (w tym końcowi) przyłączeni do systemu OSD
3. Magazyny
4. Punkt Wirtualny
 - Giełda gazu (TGE)
 - PZPT
 - Transakcje bezpośrednie (OTC)

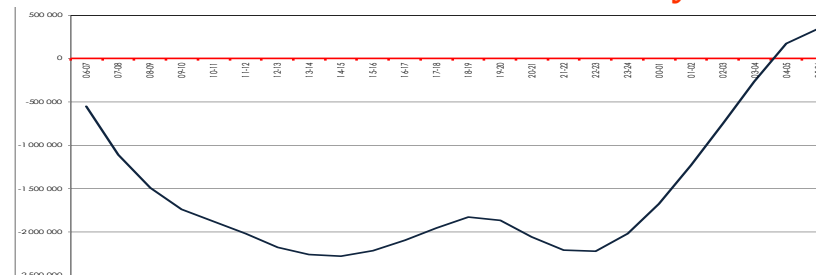
- **Niezbilansowanie ZUP jest określone dla każdej doby gazowej** – na podstawie realizacji (alokacji) we wszystkich punktach wejścia i wyjścia, w których dany ZUP jest aktywny
- **Rozliczenie ilości niezbilansowania - dla każdej doby gazowej** (na podstawie niezbilansowania rozliczeniowego określonego w Handlowym Raporcie Przesyłu)

Określanie niezbilansowania ZUP

OSP określa **ilość niezbilansowania dobowego ZUP** (DIN) jako różnicę pomiędzy ilością paliwa gazowego dostarczoną przez ZUP w punktach wejścia i odebraną przez ZUP w punktach wyjścia z obszaru bilansowania w danej dobie gazowej.

$$DIN = \sum A_{WE} - \sum A_{Wy}$$

System Wymiany Informacji – niezbilansowanie ZUP

- Obsługa umów ^
- Nominacje/renominacje v
- Bilansowanie ^
- Konfiguracja bilansowania v
- Niezbilansowanie operatywne ZUP**
- Alokacje rozliczeniowe (HRP A)
- Niezbilansowanie rozliczeniowe ZUP (HRP B)
- Handlowe Raporty Przesyłu dla OSD (HRP OSD)
- Niezbilansowanie rozliczeniowe grupy bilansowej
- Rozliczeniowe realizacje sumaryczne (HRP R)
- Zestawienie HRP dla punktów
- Zestawienie HRP zbiorczych
- Alokacje operatywne
- Niezbilansowanie operatywne grupy bilansowej
- Operatywne realizacje sumaryczne (ORP R)
- Prognozy NDM dla ZUP
- Informacje o właścicielach wprowadzanego lub wyprowadzanego paliwa gazowego

Niezbilansowanie operatywne ZUP

Data	<input type="text" value="2026-04-14"/>	<input type="text"/>	Nazwa ZUP	<input type="text"/>
Kod umowy	<input type="text"/>	<input type="text"/>	Komentarz	<input type="text"/>
Data wprowadzenia	<input type="text"/>	<input type="text"/>	Rodzaj gazu	<input type="text"/>
Typ publikacji	<input type="text"/>	<input type="text"/>	Status	<input type="text"/>

Status niezbilansowania operatywnego ZUP

Ustalanie szacunkowej ilości niezbilansowania następuje na podstawie danych uzyskanych w procesie alokacji operacyjnych.

- **OSP przekazuje ZUP informacje** na potrzeby określenia statusu niezbilansowania ZUP **za pośrednictwem** systemu informatycznego **SWI**.
- OSP określa dla każdego ZUP **szacunkową wartość** dobowej ilości niezbilansowania (**DIN**).
- Szacunkowa wartość niezbilansowania jest określana:
 - **dla pierwszych 4h** danej doby gazowej i przekazywana ZUP **do godz. 14:00** danej doby gazowej.
 - **dla pierwszych 8h** danej doby gazowej i przekazywana do ZUP **do godz. 18:00** danej doby gazowej.
 - **dla danej doby gazowej w ciągu sześciu (6) godzin** od zakończenia doby gazowej.

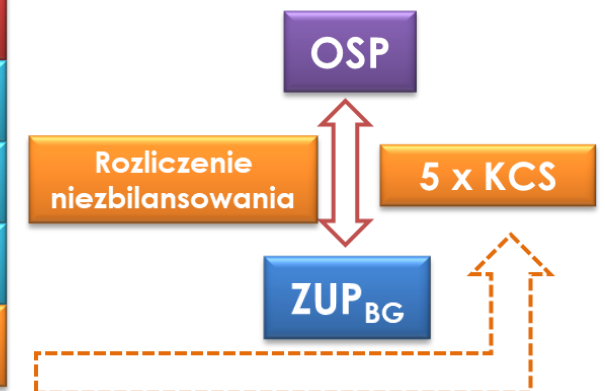
Informacje nie są danymi rozliczeniowymi.

Grupy Bilansowe - zasady ogólne dla ZUP

Możliwość łączenia ZUP w grupę w której jeden podmiot odpowiada za niezbilansowanie całej grupy

- ZUP może być odpowiedzialny za bilansowanie (ZUP_{BG}) **tylko jednej grupy bilansowej**.
- ZUP_{BG} **nie może** być uczestnikiem **innej grupy** bilansowej.
- ZUP może być uczestnikiem **tylko jednej grupy bilansowej** (ZUP_{UG}).
- Przejście ZUP do innej grupy bilansowej lub utworzenie własnej grupy bilansowej może nastąpić nie wcześniej niż z **początkiem miesiąca** gazowego.
- W skład grupy bilansowej wchodzi **co najmniej ZUP_{BG}** oraz **przynajmniej jeden ZUP_{UG}** .
- Warunkiem utworzenia grupy bilansowej jest **podpisanie przez ZUP_{BG} i OSP Załącznika „Grupa Bilansowa”** do umowy przesyłowej

GRUPA BILANSOWA	Niebilansowanie
ZUP_{BG}	- 20
ZUP_{UG1}	+ 15
ZUP_{UG2}	+ 10
ŁĄCZNIE	+5

Grupy Bilansowe – bilansowanie handlowe grupy

- OSP określa dobową ilość niezbilansowania (DIN) grupy bilansowej, dla każdej doby gazowej:

$$DIN = \sum Realizacja WE (ZUP_{BG}; ZUP_{UG}) - \sum Realizacja WY (ZUP_{BG}; ZUP_{UG})$$

- **ZUP_{BG} otrzymuje** od OSP drogą elektroniczną poprzez **SWI**:

- dane operatywne (4h, 8h, 24h)
- dane rozliczeniowe (niezwłocznie po zakończeniu miesiąca gazowego, którego dotyczy rozliczenie)

w rozbiciu na:

- poszczególnych ZUP_{UG} oraz
- zagregowane dla całej grupy bilansowej.

- **ZUP_{UG} otrzymuje** od OSP **jedynie**:

- raport dla pojedynczego punktu wejścia wyjścia należących do umowy ZUP_{UG} oraz
- raport z realizacji sumarycznych ZUP_{UG}.

- **Dobowa ilość niezbilansowania grupy bilansowej rozliczana jest pomiędzy OSP a ZUP_{BG}.**

* *Zabezpieczenie finansowe z tytułu bilansowania wszystkich uczestników grupy bilansowej składa ZUP_{BG}.*

* *ZUP_{UG} jest zwolniony z obowiązku składania wobec OSP zabezpieczenia finansowego z tytułu bilansowania w okresie, w którym jest uczestnikiem grupy bilansowej.*

OSP sporządza i uzgadnia z:

- OSW,
- Odbiorcą,
- podmiotem eksploatującym instalację przyłączoną w punkcie wejścia,

protokoły rozliczeniowe zawierające informacje o dobowych i miesięcznych:

- ilościach paliwa gazowego zmierzonych dla FPWE lub FPWY,
- maksymalnych godzinowych ilościach paliwa gazowego dla każdej doby gazowej,
- parametrach fizykochemicznych wprowadzanego i odbieranego z systemu przesyłowego paliwa gazowego,

w terminie do piątego (5) dnia roboczego miesiąca gazowego następującego po miesiącu, którego dotyczy rozliczenie.

Protokoły rozliczeniowe stanowią podstawę do przypisania ilości paliwa gazowego ZUP → ALOKACJI.

Alokacje rozliczeniowe wykonywane są do 7 (siódmego) dnia roboczego następującego po miesiącu, którego dotyczy alokacja.

- **Podstawą** do wykonania alokacji rozliczeniowych są rozliczeniowe dane pomiarowe uzgodnione w formie **protokołów rozliczeniowych** oraz dane rozliczeniowe **opublikowane w SWI**.
- **Podmiot eksploatujący** instalację przyłączoną w punkcie wejścia do systemu przesyłowego, **OSD i Odbiorca końcowy**, zobowiązani są dokonywać alokacji paliwa gazowego na podstawie całkowitych ilości pomiaru dla danego punktu.
- W przypadku gdy na połączeniu systemu przesyłowego z danym systemem dystrybucyjnym utworzono **WPWEOSD i WPWYOSD**, wówczas **różnica pomiędzy alokacją dla WPWEOSD a alokacją dla WPWYOSD powinna być równa różnicy pomiędzy** przekazanymi ilościami paliwa gazowego (**pomiarem**) w MFPWEOSD i MFPWYOSD w danej dobie gazowej.
- **Obowiązek** dokonywania alokacji ilości paliwa gazowego przesłanego w danym punkcie dla poszczególnych ZUP aktywnych w tym punkcie występuje w przypadku, **gdy w danym punkcie zawarty jest więcej niż jeden PP/PZ**.
- **Odbiorca końcowy** oraz **podmiot eksploatujący** instalację przyłączoną wykonując alokację rozliczeniową zobowiązani są do zaalokowania wartości maksymalnej mocy wykonanej oraz ilości gazu przesłanego w danym punkcie wejścia/wyjścia dla poszczególnych ZUP aktywnych w tym punkcie.
- **OSD** wykonując alokację rozliczeniową przesyła **tylko** informacje dotyczące ilości gazu przesłanego w danym punkcie wejścia/wyjścia również z uwzględnieniem podziału na ZUP aktywnych w tym punkcie.

Alokacje rozliczeniowe, niezbilansowanie rozliczeniowe

Po zakończeniu miesiąca gazowego – bilansowanie rozliczeniowe dla każdej doby gazowej miesiąca

- ✓ **Pomiary rozliczeniowe** po uzgodnieniu z OSW i odbiorcami **do 5 dnia roboczego miesiąca**
- ✓ **Alokacje rozliczeniowe**
 - od OSD, Odbiorców końcowych, OSW – **do 7 dnia roboczego** – weryfikacja
 - uzgadnianie alokacji oraz stanów kont operatorskich OBA z sąsiadującymi OSP, OSM, OIR
 - dla pozostałych punktów – wykonanie alokacji zgodnie z zasadami wynikającymi z IRiESP dla danej kategorii punktu
- ✓ **Sporządzanie Handlowych Raportów Przesyłu** (raport dla każdego ZUP zawierający alokacje i niezbilansowanie dla każdej doby miesiąca gazowego):
 - w SWI
 - udostępniane HRP dla ZUP po zakończeniu miesiąca gazowego
 - „**niezwłocznie**” (Handlowy Raport Przesyłu) - HRP– obszar bilansowania E i Lw
 - **do 7 dnia następnego miesiąca** (Raport Rozliczeniowy) – obszar bilansowania SGT
 - przekazywane do SAP - **podstawa do rozliczeń za niezbilansowanie**

Bilansowanie handlowe – status niezbilansowania

Ustalanie rozliczeniowej dobowej ilości niezbilansowania następuje na podstawie danych uzyskanych w procesie alokacji rozliczeniowych.

- **OSP przekazuje ZUP informacje** na potrzeby określenia statusu niezbilansowania ZUP **za pośrednictwem** systemu informatycznego **SWI**.
- OSP określa dla każdego ZUP **rozliczeniową wartość** dobowej ilości niezbilansowania (**DIN**).
- Rodzaje wygenerowanych HRP w zależności od rodzaju umowy oraz statusu ZUP w grupie bilansowej: A, B, BG, R, U

- Co zawierają raporty HRP
 - Całkowite ilości na punktach wejścia (Nominacja, Realizacja),
 - Całkowite ilości na punktach wyjścia (Nominacja, Realizacja),
 - Niezbilansowanie dobowe $DIN := Realizacja\ WE - Realizacja\ WY$,
 - Przekroczenia i niedotrzymania Nominacji

Bilansowanie handlowe – Handlowe Raporty Przesyłu

Dane zawarte w HRP oraz w poszczególnych rodzajach HRP:

➤ HRP A:

- Nominacja,
- Realizacja,
- Nietrzymanie nominacji: = Nominacja – Realizacja.
- Przekroczenie:
 - = $| \text{Nominacja} - \text{Realizacja} | - 10\% * \text{Nominacja}$,
 - jeżeli: $| \text{Nominacja} - \text{Realizacja} | \geq 10\% * \text{Nominacja}$;
 - = 0,
 - jeżeli: $| \text{Nominacja} - \text{Realizacja} | < 10\% * \text{Nominacja}$.

Handlowy Raport Przesyłu dla pojedynczego punktu wejścia/wyjścia za okres MM / RRRR Arkusz nr .../...

Kod klienta: _____ Nazwa ZUP: _____
Nr umowy: / _____
Punkt wejścia / wyjścia: _____ ID punktu wejścia / wyjścia: _____

Doba	Nominacja [kWh]	Realizacja [kWh]	Punkt wyjścia Nietrzymanie nominacji		Przekroczenie	
			[kWh]	[%]	[kWh]	[%]
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						
31						
Suma:						
Korekta:						
Razem:						

Korekta – jest to różnica pomiędzy sumą ilości dobowych zawartych w protokołach rozliczeniowych, a ilością miesięczną przyjętą do rozliczenia.

Bilansowanie handlowe – Handlowe Raporty Przesyłu

Dane zawarte w HRP oraz w poszczególnych rodzajach HRP:

➤ **HRP B:**

- Całkowite ilości na punktach wejścia (Nominacja, Realizacja),
- Całkowite ilości na punktach wyjścia (Nominacja, Realizacja),
- Niezbilansowanie dobowe DIN := Realizacja WE – Realizacja WY.

HRP B generowane jest dla wszystkich umów RUP za wyjątkiem umów ZUP będących uczestnikami grupy bilansowej.

<https://www.gaz-system.pl/pl/dla-klientow/informacje-rynkowe/wymiana-danych.html>

Bilansowanie handlowe – Handlowe Raporty Przesyłu

Dane zawarte w HRP oraz w poszczególnych rodzajach HRP:

➤ **HRP BG:**

- Całkowite ilości na punktach wejścia (Realizacja dla całej grupy bilansowej),
- Całkowite ilości na punktach wyjścia (Realizacja dla całej grupy bilansowej),
- Niezbilansowanie dobowe = Realizacja WE – Realizacja WY.

HRP BG generowane jest dla umów typu RUP dla ZUP będących ZUP_{BG} (bilansującymi grupę bilansową).

HRP BG nie jest udostępniane ZUP_{UG}.

Bilansowanie handlowe – Handlowe Raporty Przesyłu

Dane zawarte w HRP oraz w poszczególnych rodzajach HRP:

➤ **HRP R:**

- Całkowite ilości na punktach wejścia (Nominacja, Realizacja),
- Całkowite ilości na punktach wyjścia (Nominacja, Realizacja).

HRP R generowane jest dla wszystkich umów RUP, które znajdują się w grupach bilansowych. W HRP R występuje podział na ZUP_{BG} oraz ZUP_{UG} .

➤ **HRP U:**

- Niebilansowanie dobowe: = Realizacja WE konkretnego ZUP_{UG} – Realizacja WY konkretnego ZUP_{UG} .

W HRP U znajdują się wszystkie umowy RUP będące w grupach bilansowych.

Rozliczenie za niezbilansowanie ZUP

Zasady prowadzenia rozliczeń z tytułu niezbilansowania

Rozliczenie usług bilansowania przeprowadzane jest przez OSP:

- dla każdej doby gazowej,
- po zakończeniu miesiąca gazowego,
- na podstawie alokacji rozliczeniowych,
- w oparciu o dobową ilość niezbilansowania (**DIN**) oraz ceny krańcowe: **KCK i KCS**.

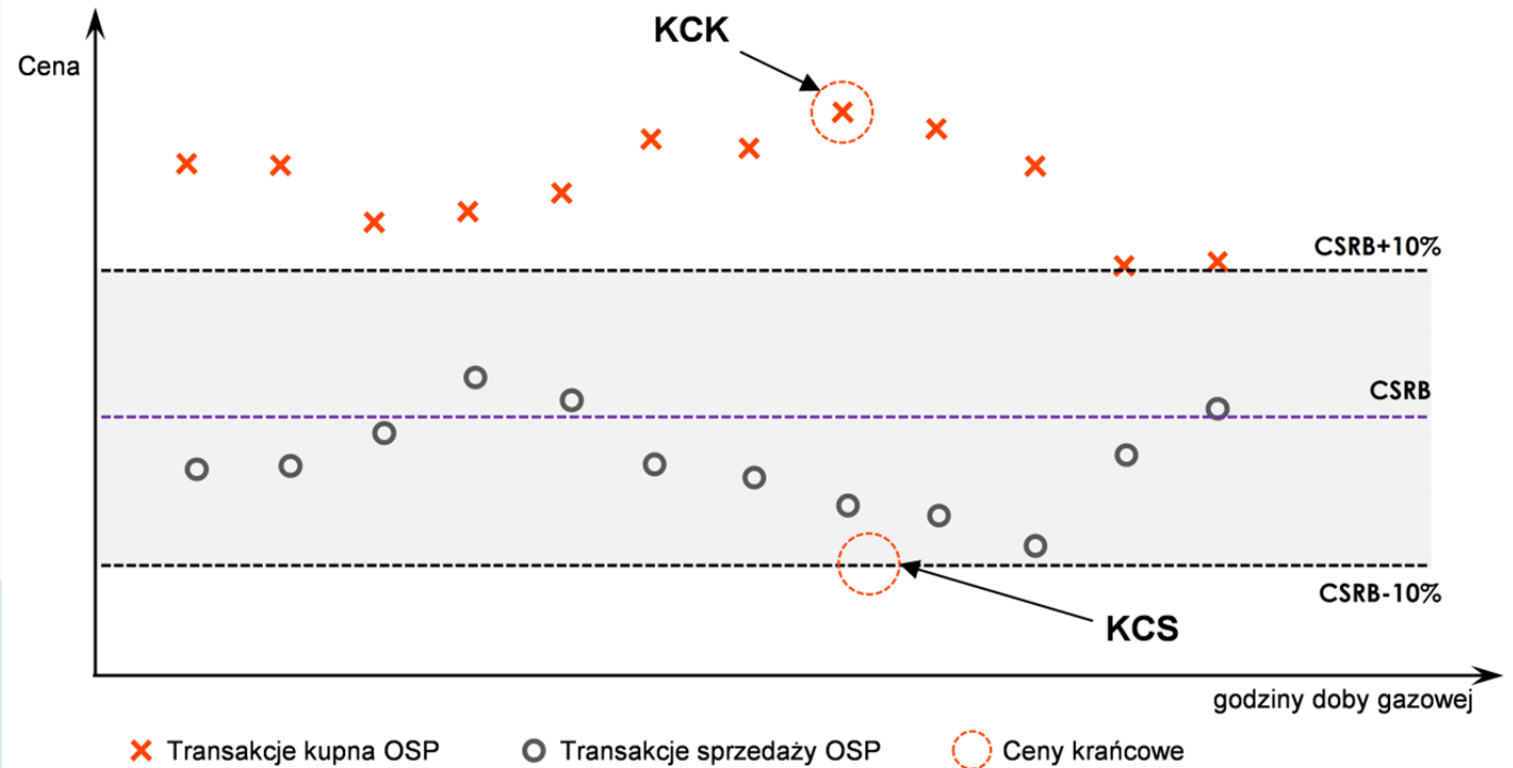
W przypadku wystąpienia korekty rozliczenia miesięcznego, ilości paliwa gazowego dostarczanego lub pobranego przez ZUP, zostaną określone jako odrębna pozycja w HRP i rozliczane według średniej arytmetycznej wartości **CSRB** dla danego miesiąca.

Rozliczenie za niezbilansowanie ZUP

- Ceny do rozliczenia za niezbilansowanie
 - **Krańcowa Cena Sprzedaży (KCS)** w przypadku gdy ilość niezbilansowania dobowego ZUP jest dodatnia (wejścia > wyjścia)
 - **Krańcowa Cena Kupna (KCK)** w przypadku gdy ilość niezbilansowania dobowego ZUP jest ujemna (wyjścia > wejścia)
 - **Cena Średnia Rozliczenia Bilansowania CSRB**
 - do rozliczenia „korekty” miesięcznej
- Wyznaczanie i publikacja cen do rozliczeń za niezbilansowanie dla 3 obszarów bilansowania – w dni robocze za poprzednią dobę gazową

Ceny do rozliczenia niezbilansowania

$$\begin{aligned} \text{CSRB}_E &= \text{TGE}_{\text{gasID}} \\ \text{CSRB}_{LW} &= \text{TGE}_{\text{glwID}}^* \\ \text{CSRB}_{SGT} &= \text{TGE}_{\text{sgtID}}^{**} \end{aligned}$$

* w przypadku braku indeksu giełdowego z RDB dla Lw– jako CSRB_{LW} przyjmowana jest CRG_{LW}

** w przypadku braku indeksu giełdowego dla SGT– jako CSRB_{SGT} przyjmowana jest CSRB_E

Mechanizm zapewnienia neutralności kosztowej

Zgodnie z art. 29 Rozporządzenia KE nr 312/2014 z dnia 26 marca 2014 r., **operator systemu przesyłowego nie może czerpać zysków ani ponosić strat** z tytułu działalności bilansowania.

W związku z powyższym **OSP powinien przenosić na ZUP wszelkie koszty i przychody bezpośrednio związane z prowadzeniem działań bilansujących.**

- Mechanizm zapewnienia neutralności kosztowej **określa sposób wyliczania opłaty związanej z neutralnością finansową** bilansowania oraz wyznaczania **stawki tej opłaty.**
- Mechanizm zapewnienia neutralności kosztowej działań bilansujących OSP, zatwierdzony decyzją Prezesa URE, **publikowany jest na stronie internetowej operatora.**
- **Opłaty są wyliczane w cyklu miesięcznym** dla każdego obszaru bilansowania **oddzielnie (E, Lw, SGT).**
- W przypadku gdy dla miesiąca gazowego **SNF przyjmie wartość dodatnią, ONB** wnoszona będzie przez ZUP **na rzecz OSP.** W przypadku gdy dla miesiąca gazowego **SNF przyjmie wartość ujemną, ONB** wnoszona będzie przez OSP **na rzecz ZUP.**
- **OSP informuje ZUP** o opublikowaniu **nowych wartości opłaty** związanej z neutralnością finansową bilansowania oraz stawki SNF **drogą elektroniczną.**

Opłata OND – zapisy IRiESP

16.9

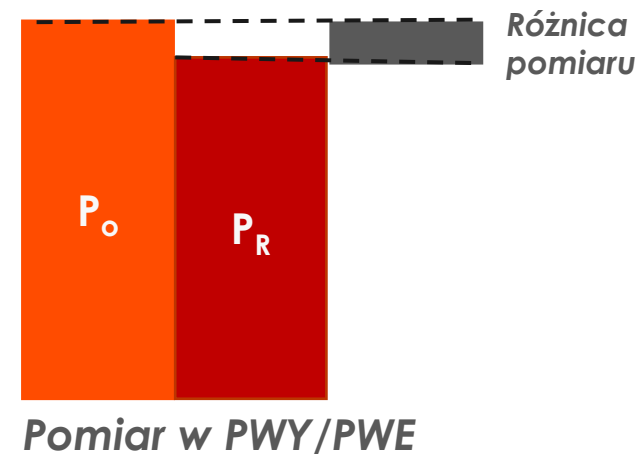
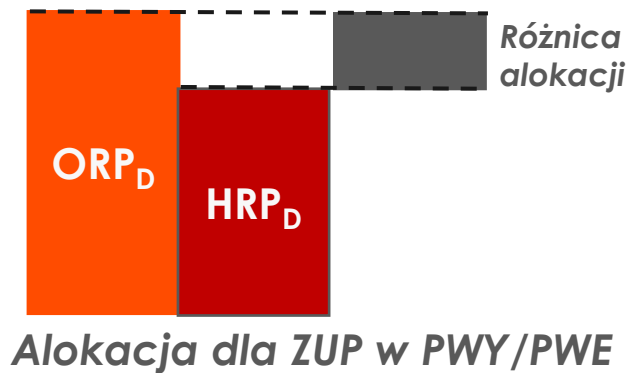
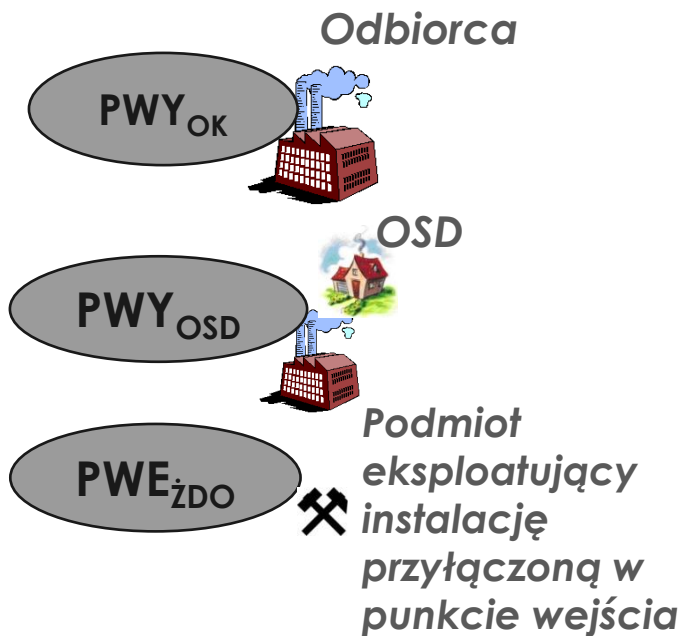
W przypadku, gdy wartość bezwzględna różnicy pomiędzy ilościami określonymi przez OSW, Odbiorcę lub podmiot eksploatujący instalację przyłączoną w danym punkcie wejścia dla danego ZUP w danym punkcie systemu przesyłowego zgodnie z pkt. 16.7.3 a ilościami określonymi przez OSW lub Odbiorcę dla danego ZUP zgodnie z pkt. 16.7.4 będzie większa niż wartość bezwzględna różnicy pomiędzy danymi szacunkowymi a danymi rozliczeniowymi przekazanymi zgodnie z pkt. 20.4.12, OSP przysługuje od OSW, Odbiorcy lub podmiotu eksploatującego instalację przyłączoną w danym punkcie wejścia opłata

16.10

Opłata, o której mowa w pkt. 16.9, nie jest pobierana, w przypadku gdy różnica pomiędzy szacunkowymi ilościami paliwa gazowego przypisanymi danemu ZUP za daną dobę gazową a rozliczeniowymi ilościami paliwa gazowego przypisanymi temu ZUP za tą samą dobę gazową stanowi nie więcej niż pół procent (0,5 %) rozliczeniowych ilości paliwa gazowego przypisanych temu ZUP w danej dobie gazowej.

OND – mechanizm zgodności alokacji

Opłata rozliczana z ZUP w ramach neutralności finansowej bilansowania

$$O_{ND} = \text{MOD}(ORP_D - HRP_D) * 0,02 \text{ CSRB}$$

O_{ND}	opłata za niezgodność alokacji operacyjnych w stosunku do alokacji rozliczeniowych [zł]
ORP_D	szacunkowe ilości paliwa gazowego przypisane danemu ZUP za daną dobę gazową [kWh]
HRP_D	rozliczeniowe ilości paliwa gazowego przypisane danemu ZUP za daną dobę gazową [kWh]
CSRB	Cena Średnia Rozliczenia Bilansowania [zł/kWh]

Bilansowanie systemu przesyłowego - podsumowanie

Podstawą bezpieczeństwa systemu przesyłowego jest zapewnienie, że pozostaje on zbilansowany – ilość gazu wprowadzana ilość gazu odpowiada ilość pobieranej.

Bilansowanie to obowiązek:

- ZUP – mają bilansować własne portfele tak, aby ograniczyć do minimum konieczność podejmowania działań przez OSP
- OSP – podejmuje działania bilansujące w celu utrzymania systemu w limitach operacyjnych.

Użytkownicy są motywowani do utrzymania równowagi poprzez dzienną opłatę za niezbilansowanie. OSP musi zapewniać użytkownikom informacje o ich bieżącej pozycji bilansowej, stanie sieci i działaniach bilansujących, ale nie może osiągać zysków ani ponosić strat z tego tytułu.

Działania, jakie mogą podejmować ZUP, aby zapewnić bilansowanie swojego portfela

Aby zbilansować swoje portfele, użytkownicy sieci mogą handlować między sobą na różnych rynkach gazu, średniej lub krótkiej. Najczęściej robią to poprzez:— w perspektywie długiej

- platformy obrotu – wirtualne rynki powszechnie wykorzystywane do wymiany gazu hurtowego,
- transakcje bilateralne (OTC — Over The Counter),
- korzystanie z pojemności magazynowych.

Działania, jakie może podejmować OSP, aby zapewnić bilansowanie systemu przesyłowego

- zakup albo sprzedaż paliwa gazowego na platformie obrotu zatwierdzonej przez Prezesa URE
- zakup albo sprzedaż paliwa gazowego na innej platformie obrotu zaakceptowanej i zatwierdzonej przez Prezesa URE
- wykorzystanie usług bilansujących

Plan wprowadzania ograniczeń w poborze gazu ziemnego

Obowiązek odbiorcy zgodnie z art. 58 Ustawy o zapasach:

Przekazanie **do dnia 31 lipca każdego roku**, informacji o **minimalnej ilości gazu ziemnego**, której pobór nie powoduje zagrożenia bezpieczeństwa osób oraz uszkodzenia lub zniszczenia obiektów technologicznych i odpowiada maksymalnemu dozwolonemu poborowi gazu ziemnego w 10 stopniu zasilania.

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 26 marca 2021 r.

Poz. 549

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 17 lutego 2021 r.

w sprawie sposobu i trybu wprowadzania ograniczeń w poborze gazu ziemnego¹⁾

Na podstawie art. 55 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa państwa i zakłóceń na rynku naftowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 411 oraz z 2021 r. poz. 255) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa sposób i tryb wprowadzania ograniczeń w poborze gazu ziemnego, zwanych dalej „ograniczeniami”, w tym:

- sposób wprowadzenia ograniczeń;
- rodzaje odbiorców objętych ograniczeniami;
- zakres i okres ochrony odbiorców przed wprowadzonymi ograniczeniami, w szczególności odbiorców gazu ziemnego w gospodarstwach domowych, w przypadku:
 - niedoboru gazu ziemnego w systemie gazowym,
 - wystąpienia skrajnie niskich temperatur zewnętrznych w okresie największego zapotrzebowania na gaz ziemny w systemie gazowym;
- zakres planów wprowadzania ograniczeń, o których mowa w art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpie-

Formularz GAZ-SYSTEM do przekazywania deklaracji 10 stopnia zasilania oraz informacji do „Planu ograniczeń w poborze gazu ziemnego” opracowywanego na rok 2025/2026

Podstawy prawne:

- Art. 58 ust. 1 Ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa państwa i zakłóceń na rynku naftowym (Dz.U. 2024 poz. 1281) (dalej: Ustawa);
- Rozporządzenie z dnia 17 lutego 2021 r. w sprawie sposobu i trybu wprowadzania ograniczeń w poborze gazu ziemnego (Dz.U. 2021 poz. 549) (dalej: Rozporządzenie)

Wstęp

Informacje przekazane w niniejszej ankiecie posłużą do aktualizacji danych odbiorcy i punktu, klasyfikacji odbiorcy względem wyjątków, które go dotyczą oraz do wyznaczenia stopni zasilania do planu wprowadzania ograniczeń na rok 2025/2026. Zgodnie z § 7 ust. 9 Rozporządzenia w przypadku odbiorcy, który nie przekazał w terminie informacji, o których mowa w art. 58 ust. 5 Ustawy, o który w okresie od dnia 1 lipca roku poprzedzającego do dnia 30 czerwca roku, w którym został opracowywany plan, realizował pobór: za ilość gazu ziemnego, o której mowa w ust. 5, przyjmuje się minimalny godzinowy i dobowy pobór gazu ziemnego odnotowany w tym okresie, z wyłączeniem dni dla których pobór dobowy w punkcie wyjścia z systemu gazowego był równy 0 kWh/dobę. Natomiast w przypadku nieprzekazania kompletnych informacji dotyczących odbiorcy chronionego, odbiorca nie zostanie objęty wyjątkami z Rozporządzenia.

I. Dane odbiorcy i punktu odbioru

Prosimy o weryfikację danych z poniższej tabeli dotyczących odbiorcy końcowego w punkcie ID oraz naniesienie korekty w razie zaistnienia takiej potrzeby.

Tabela 1. Dane dotyczące punktu i odbiorcy.

Lp.	
A. Dane dotyczące odbiorcy końcowego	
1.	Nazwa przedsiębiorstwa zgodna z KRS
2.	Adres siedziby przedsiębiorstwa (jeśli dotyczy)
3.	Adres siedziby głównej zgodny z KRS
4.	KRS
5.	REGON
6.	Adres korespondencyjny (wypełnia odbiorca, jeżeli inny niż adres KRS)
7.	Adres/e-y poczty elektronicznej odbiorcy do korespondencji z GAZ-SYSTEM ¹⁾ (wypełnia odbiorca)
B. Dane dotyczące punktu poboru gazu ziemnego (wypełnia Odbiorca)	
1.	Adres punktu poboru gazu ziemnego (wskazując, kąd początkowo, pozostaje, miejscowość)

¹⁾ Wskazano adres/e-y do korespondencji jest równoznaczne z wystawieniem kopii na adres/e-y korespondencji do pomocy technicznej komunikacji elektronicznej (na w. adres/e-y). Zgodnie z art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 12 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne.

1.	Ulica, nr domu
2.	Rodzaj gazu ziemnego
3.	Źródło zasilania ²⁾
4.	Czy są Państwo przedsiębiorstwem o szczególnym znaczeniu gospodarczo-obrotowym (zgodnie z § 4 ust. 3 Rozporządzenia)?
	☐ TAK
	☐ NIE
5.	Czy są Państwo objęty wyjątkami z §4 Rozporządzenia?
	☐ TAK
	☐ NIE

²⁾ W przypadku zamocowania - w pkt 5, odpowiadać „TAK”, konieczne jest uzupełnienie części III ankiety. W przeciwnym razie informacja ta nie zostanie uwzględniona przez operatora.

II. Dane z okresu referencyjnego

Poniżej prezentujemy wartości, które stanowią maksymalne dopuszczalne wartości dla pierwszego, drugiego i dziesiątego stopnia zasilania dla opracowywanego planu ograniczeń na rok 2025/2026. Poniższe wartości zostały wyznaczone na podstawie pomiarowych danych realizowanych z okresu referencyjnego dla:

Nazwa punktu wyjścia:

Id punktu wyjścia:

Tabela 2. Dane dotyczące wartości z okresu referencyjnego.

Wartość z okresu referencyjnego	Maksymalna wartość mocy umownej		Średni pobór z wyłączeniem poborów zerowych		Najwyższy z minimalnych poborów (z art. 58 ust. 3 lit.)
	1 stopień ³⁾	2 stopień ⁴⁾	10 stopień ⁵⁾	Data wystąpienia	
Odpowiadający stopień wg Rozporządzenia					
kWh/dobę					
kWh/h					

Powyższe przedstawione zostały wartości maksymalne, jeżeli jednak odbiorca uważa, że ilości te zostały wyznaczone nieprawidłowo, prosimy o przesłanie uwag wraz z uzasadnieniem.

³⁾ Niezależnie od ilości zasilania danego odbiorcy w gaz ziemny, poprzez ograniczenie mu odpowiedniego stopnia zasilania (zgodnie z art. 58 ust. 5 Ustawy o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa państwa i zakłóceń na rynku naftowym) i zasilania za pomocą regulatorów LNC (funkcja ograniczenia z ESP), K. zasilanie z poziomu gazu ziemnego (wyłączenie kopień) - funkcja ograniczenia z ESP, A. zasilanie z systemu magazynowego (funkcja ograniczenia z ESP), w przypadku gdy dany odbiorca (odbiorcy) jest odbiorcą z kilku adresów należy wskazać wszystkie te adresy. Oznaczenie adresu należy wpisać do kolumny „Adres” w przeliczeniach dla okresu referencyjnego.

⁴⁾ Zgodnie z § 7 ust. 2 Rozporządzenia - pierwszy etap zasilania odpowiada wielkości maksymalnej mocy umownej (zgodnie z art. 58 ust. 5 Ustawy o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa państwa i zakłóceń na rynku naftowym) i zasilania za pomocą regulatorów LNC (funkcja ograniczenia z ESP), K. zasilanie z poziomu gazu ziemnego (wyłączenie kopień) - funkcja ograniczenia z ESP, A. zasilanie z systemu magazynowego (funkcja ograniczenia z ESP), w przypadku gdy dany odbiorca (odbiorcy) jest odbiorcą z kilku adresów należy wskazać wszystkie te adresy. Oznaczenie adresu należy wpisać do kolumny „Adres” w przeliczeniach dla okresu referencyjnego.

⁵⁾ Zgodnie z § 7 ust. 3 Rozporządzenia - drugi etap zasilania odpowiada wielkości minimalnej, godzinowej i dobowej ilości gazu ziemnego (zgodnie z art. 58 ust. 5 Ustawy o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa państwa i zakłóceń na rynku naftowym) i zasilania za pomocą regulatorów LNC (funkcja ograniczenia z ESP), K. zasilanie z poziomu gazu ziemnego (wyłączenie kopień) - funkcja ograniczenia z ESP, A. zasilanie z systemu magazynowego (funkcja ograniczenia z ESP), w przypadku gdy dany odbiorca (odbiorcy) jest odbiorcą z kilku adresów należy wskazać wszystkie te adresy. Oznaczenie adresu należy wpisać do kolumny „Adres” w przeliczeniach dla okresu referencyjnego.

⁶⁾ Zgodnie z § 7 ust. 3 Rozporządzenia - trzeci etap zasilania odpowiada minimalnej, godzinowej i dobowej ilości gazu ziemnego (zgodnie z art. 58 ust. 5 Ustawy o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa państwa i zakłóceń na rynku naftowym) i zasilania za pomocą regulatorów LNC (funkcja ograniczenia z ESP), K. zasilanie z poziomu gazu ziemnego (wyłączenie kopień) - funkcja ograniczenia z ESP, A. zasilanie z systemu magazynowego (funkcja ograniczenia z ESP), w przypadku gdy dany odbiorca (odbiorcy) jest odbiorcą z kilku adresów należy wskazać wszystkie te adresy. Oznaczenie adresu należy wpisać do kolumny „Adres” w przeliczeniach dla okresu referencyjnego.

<https://www.gaz-system.pl/pl/dla-klientow/informacje-rynkowe/bezpieczenstwo-dostaw.html>

